

NOVELA ZÁKONA O VEREJNOM OBSTARÁVANÍ*

REVÍZNE POSTUPY

§ 164 ŽIADOSŤ O NÁPRAVU

účinnosť od 31.03.2022

Doručovanie:

- doručovanie žiadosti o nápravu prioritne elektronicky prostredníctvom e-prostriedku (§ 164 ods. 3) (v listinnej podobe, ak elektronický prostriedok doručenie žiadosti o nápravu neumožňuje, alebo ak sa vo verejnom obstarávaní komunikácia a výmena informácií neuskutočňuje elektronickým prostriedkom)
- zoznam elektronických prostriedkov bude viesť úrad a bude dostupný na webovej stránke úradu
- podpis žiadosti o nápravu (§ 164 ods. 2)
- pri doručovaní e-prostriedkom stačí identifikácia/autentifikácia podľa § 20 ods. 5 a 6 v e-prostriedku (náhradou elektronického podpisu)

§ 166 PRESKÚVANIE

účinnosť od 31.03.2022

Nový typ revízneho postupu

- nová zákonná možnosť pre úrad vykonať preskúvanie pre účely zistenia, či je dôvod na začatie formálneho procesu výkonu dohľadu nad verejným obstarávaním
- povinnosť dožiadaných osôb poskytnúť súčinnosť
- sankcia za neposkytnutie súčinnosti do výšky 10 000 eur
- právomoc ÚVO uložiť konkrétnemu znalcovi/odborníkovi povinnosť predložiť znalecký posudok, resp. odborné stanovisko

§ 169 KONANIE O PRESKÚMANIE ÚKONOV KONTROLOVANÉHO

účinnosť od 31.03.2022

Nový koncept výkonu kontroly zákaziek financovaných z fondou EÚ

- vypustenie pôvodného § 169 ods. 2 - ruší sa kontrola pred uzavretím zmluvy (druhá ex ante kontrola) - nadobudlo účinnosť 9. 3. 2022 - prebiehajúce kontroly podľa vypusteného § 169 ods. 2 sa zastavujú, úrad pri týchto verejných obstarávaní vykoná kontrolu z vlastného podnetu po uzavretí zmluvy (oznámenie o začatí konania o preskúmaní úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy úrad odošle kontrolovanému do 15 dní od uzavretia zmluvy)
- ostáva ex ante kontrola pred vyhlásením verejného obstarávania a kontrola po uzavretí zmluvy,

Kontrola zákaziek z nízkou hodnotou (§ 169 ods. 4)

- ZsNH bude ÚVO kontrolovať len na základe podnetu OČTK, NKÚ, PMÚ alebo polročného plánu kontrolnej činnosti úradu

Zmena lehoty začatia konania (§ 169 ods. 5)

- v rámci konania o preskúmaní úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy vymedzenie objektívnej lehoty na začatie konania, ktorej začiatok plynutia je naviazaný na porušenie zákona - najneskôr 5 rokov od porušenia
- výnimka VO financovaných z fondov EÚ (iné pravidlá naviazané na trvanie programového obdobia)
- vylúčenie súdneho preskúmania pri rozhodnutiach vydaných v konaní o preskúmaní úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy, ak sa rozhodnutím neukladá povinnosť

§ 172 KAUCIA

účinnosť od 31.03.2022

- lehota na pripísanie kaucie na účet úradu najneskôr druhý pracovný deň po doručení námietok (§ 172 ods. 1)
- na jedno smerovanie námietok je naviazaná jedna kaucia (napr. ak v jednom prípade namieta podmienky účasti a v druhom prípade vylúčenie - jedná sa o dve rozdielne sutočnosti/smerovania)
- ak úrad zastaví konanie z dôvodu podania zjavne nedôvodných námietok prepadáva 100% (§ 172 ods. 5)
- podiel prepadnutej kaucie v prípade späťvzatia námietok je 50% (z pôvodných 35%)
- stanovenie pravidla prepadnutia kaucie pri kombinovanom výroku rozhodnutia o námietkach - kaucia sa v celom rozsahu vráti aj v prípade čiastočného úspechu navrhovateľa v konaní (§ 172 ods. 5)

§ 174 ZASTAVENIE KONANIA O PRESKÚMANIE ÚKONOV KONTROLOVANÉHO

účinnosť od 31.03.2022

Nový dôvod zastavenia

- zastavenie konania o námietkach v prípade podania zjavne nedôvodných námietok (§ 174 ods. 1 písm. q)
- prepadnutie 100% kaucie
- zodpovednosť za škodu pri porušení zákazu podania zjavne nedôvodnej námietky nesie osoba, ktorá ju podala (§ 174 ods. 3)

DOHĽAD – RADA ÚVO

účinnosť od 31.03.2022

Dočasný charakter Rady

- od nadobudnutia účinnosti novely ZVO bude Rada rozhodovať len o odvolaniach konaniach
- Rada bude rozhodovať o odvolaniach proti rozhodnutiam vydaným v rámci výkonu dohľadu do 31.12. 2022 - Rada zanikne dňom nasledujúcim po dni právoplatnosti posledného rozhodnutia (predpoklad prvý polrok 2023)
- úprava v rámci prechodných ustanovení Konanie o úprave/vydaní referencie prechádza z Rady na ÚVO
- preskúmanie mimo odvolacieho konania prechádza na predsedu ÚVO - zmena výšky kaucie pri podaní odvolania proti rozhodnutiu v konaní o preskúmaní úkonov kontrolovaného

§ 165 VYBAVENIE ŽIADOSTI O NÁPRAVU

účinnosť od 31.03.2022

Opakovaná žiadosť o nápravu (§ 165 ods. 4)

- explicitnejšie uplatňovanie princípu „res iudicata“ v prípade ak:
- identický žiadateľ opakovane podá žiadosť o nápravu v tej istej veci
- VO/O sa ňou nebude zaoberať (neplatí ak iný žiadateľ podá žiadosť o nápravu v tej istej veci)
- žiadosť o nápravu (165 ods. 5) zachovanie aj v prípadoch keď nemožno podať námietku

§ 167 DOHĽAD NAD VEREJNÝM OBSTARÁVANÍM

účinnosť od 31.03.2022

Preskúvanie a výkon dohľadu na mieste (167 ods. 8)

- možnosť ÚVO vykonať preskúvanie alebo dohľad priamo v priestoroch verejného obstarávateľa, obstarávateľa alebo osoby podľa § 8 (môže napr. dožiadať konkrétne informácie, nahliadať do dokumentov, do spisov, robiť výpisy z dokumentácie...)
- za neposkytnutie súčinnosti sankcia do 10 000 eur

§ 170 NÁMIETKY

účinnosť od 31.03.2022

Úprava aktívnej legitímácie

- oprávnenie podať námietky záujemcom len v prípade, ak boli dotknuté jeho práva (§ 170 ods. 1)
- ak námietky za skupinu dodávateľov podáva člen skupiny dodávateľov je povinný preukázať písomné oprávnenie nie staršie ako tri mesiace na podanie námietok v mene všetkých členov skupiny dodávateľov (§ 170 ods. 6)
- vymedzenie okruhu a rozšírenie diapazónu postupov vo verejnom obstarávaní, v rámci ktorých nemožno podať námietky (§ 170 ods. 7), napr. **podlimitné stavebné práce do 800 000 eur, podlimitné tovary a služby, ZsNH, podlimitné koncesie...**

- úprava osobitného režimu konania o námietkach - stavebné práce s PHZ od 800 000 eur do 3 000 000 eur - námietka nebude blokováť uzavretie zmluvy (viac v § 175 ods. 1 a 2)
- zákaz podania zjavne nedôvodnej námietky (koncept vychádzajúci z civilného sporového poriadku z čl. 5), teda námietky celkom zjavne slúžiacej na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedúcej k nedôvodným prietahom v konaní o preskúmaní úkonov kontrolovaného (§ 170 ods. 8)

Doručovanie námietok (§ 170 ods. 9)

- doručovanie námietok kontrolovanému spôsobom ako pri žiadosti o nápravu (primárne elektronicky)
- doručovanie námietok ÚVO všetky formy - listinne, Ústredný portál verejnej správy, e-prostriedok

§ 173 ODS. 16 AŽ 18 NAZERANIE DO SPISOV

účinnosť od 31.03.2022

Inštitút nazerania do spisov v rámci konania o preskúmaní úkonov kontrolovaného (v námietkovom konaní)

- exaktné vymedzenie subjektov oprávnených nazerat' do spisov a zároveň vymedzenie dokumentov, ktoré nebude možno v rámci nazerania do spisu sprístupniť
- v prípade určenia zástupcu na celé konanie účastníkom konania budú písomnosti adresované účastníkovi konania doručované iba zástupcovi konania

§ 175 DEKLATÓRNE ROZHODNUTIE

účinnosť od 31.03.2022

Úprava osobitného režimu konania o námietkach - stavebné práce s PHZ od 800 000 eur do 3 000 000 eur

- absencia odkladného účinku na uzavretie zmluvy (námietka nebude blokováť uzavretie zmluvy)
- rozhodnutie s deklaratórnym výrokom, v tomto osobitnom prípade výkonu dohľadu pred uzavretím zmluvy sa z pohľadu typu rozhodnutia bude vydávať rozhodnutie, ktoré úrad vydáva pri výkone dohľadu po uzavretí zmluvy
- v prípade podania námietok bude na rozhodnutí verejného obstarávateľa, či napriek podaným námietkam pristúpi k uzavretiu zmluvy alebo počká na rozhodnutie o námietkach. Navrhované ustanovenie dáva verejnemu obstarávateľovi, ktorý počká na rozhodnutie o námietkach možnosť odstránenia protiprávneho stavu na základe rozhodnutia o námietkach, ktoré bude mať deklaratórný výrok
- stanovenie vyššej sankcie, ak úrad skonštatuje porušenie s vplyvom na výsledok ak verejný obstarávateľ nepočkal na rozhodnutie úradu a uzavrel zmluvu (viac v § 182)

DOHĽAD - ŽALOBY NA URČENIE NEPLATNOSTI ZMLUVY

účinnosť od 31.03.2022

Stanovenie materiálneho korektívu pri uplatňovaní návrhu na určenie neplatnosti zmluvy zo strany ÚVO (§ 180)

- ÚVO podá žalobu len v prípadoch, ak predmet zmluvy nebude v celom rozsahu splnený
- **Rozhodnutie súdu (§ 181 ods. 7 a 10)**
- právomoc súdu rozhodnúť o neplatnosti zmluvy ex nunc, t.z. účinky neplatnosti nenastávajú od počiatku, ale od určitého časového momentu určeného súdom
- povinnosť pre ÚVO zobrať podanú žalobu späť ak vzhľadom na povahu zmluvného plnenia prevažuje všeobecný záujem na pokračovaní v plnení zmluvy, alebo podaný návrh neplní svoj účel

§ 182 SPRÁVNE DELIKTY

účinnosť od 31.03.2022

Úprava nových správnych deliktov (§ 182 ods. 2 a 3)

Koncentračná zásada (§ 182 ods. 4)

- uloženie pokuty za správny delikt v konkrétnom verejnom obstarávaní nebráni uloženiu pokuty tomu istému verejnemu obstarávateľovi alebo obstarávateľovi za správny delikt v inom verejnom obstarávaní.
- ÚVO pri ukladaní pokuty prihliada najmä na povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia povinnosti ako aj na to, či už bola účastníkovi konania v minulosti uložená pokuta za ten istý správny delikt
- úrad uloží pokutu len za ten správny delikt, za ktorý možno uložiť najvyššiu pokutu)
- ak nemožno stanoviť zmluvnú cenu na účely výpočtu pokuty ani na základe PHZ-zmluvná cena bude považovaná fin.hodnota skutočne poskytnutého plnenia uhradená VO ku dňu začatia konania o uložení pokuty (§ 182 ods. 5)

Vyššie sankcie (§ 182 ods. 6 a 7)

- v prípade, ak VO v priebehu konania o námietkach uzavrie zmluvu a ÚVO vydá rozhodnutie podľa § 175 ods. 1 písm. c) druhého bodu, úrad uloží verejnemu obstarávateľovi okrem pokuty za správny delikt aj povinnosť uhradiť hospodárskemu subjektu, ktorý podal námietku paušálnu náhradu výdavkov vo výške kaucie, ktorú zložil hospodársky subjekt spolu s podaním námietok (v prípade podania námietok bude preto na rozhodnutí verejného obstarávateľa, či napriek podaným námietkam pristúpi k uzavretiu zmluvy alebo počká na rozhodnutie o námietkach)
- v prípade, ak VO v priebehu konania na podnet ÚVO uzavrie zmluvu a ÚVO vydá rozhodnutie podľa § 175 ods. 1 písm. c) prvého bodu, úrad uloží verejnemu obstarávateľovi alebo obstarávateľovi dvojnásobok pokuty (v prípade prebiehajúceho konania na podnet úradu, bude na rozhodnutí verejného obstarávateľa, či pristúpi k uzavretiu zmluvy alebo počká na rozhodnutie úradu)

Úprava podmienok pre upustenie od uloženia sankcie (§ 182 ods. 8 písm. a, b, c)

Úprava konaní, v ktorých môže ÚVO uložiť pokutu zníženú o 50% (§ 182 ods. 9 a 10)

Vypracoval: Inštitút verejného obstarávania
Marec 2022

*Zákon č. 395/2021 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní